

GHIDUL AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

AVERTIZORUL ÎN INTERES PUBLIC

Avertizorul în interes public este persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional.

Contextul profesional include activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul Municipiului Hunedoara și al structurilor fără personalitate juridică din subordinea Consiliului Local al municipiului Hunedoara, în baza cărora persoana poate obține informații referitoare la încălcări ale legii și poate suferi represalii, în caz de raportare a acestora.

Conform prevederilor Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, informațiile referitoare la încălcări ale legii reprezintă acele informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau parțiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul Municipiului Hunedoara și al structurilor fără personalitate juridică din subordinea Consiliului Local al municipiului Hunedoara, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări.

Avertizorul de integritate este persoana care sesizează cu bună-credință încălcări ale legii, și care poate fi:

- funcționar public;
- personal contractual, conform Codului Muncii;
- personal care își desfășoară activitatea în baza unor statute speciale;
- orice altă persoană care are informații relevante.

PRINCIPII GENERALE

Principiile care guvernează protecția raportărilor privind încălcări ale legii sunt următoarele:

- a) principiul legalității, potrivit căruia autoritățile, instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat au obligația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale, prin asigurarea respectării depline, printre altele, a libertății de exprimare și de informare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a libertății de a desfășura o activitate

comercială, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a sănătății umane, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a mediului, a dreptului la o cale de atac eficientă și a dreptului la apărare;

- b) principiul responsabilității, potrivit căruia avertizorul în interes public are obligația de a prezenta date sau informații cu privire la faptele raportate;
- c) principiul imparțialității, potrivit căruia examinarea și soluționarea raportărilor se fac fără subiectivism, indiferent de convingerile și interesele persoanelor responsabile de soluționarea acestora;
- d) principiul bunei administrări, potrivit căruia autoritățile și instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public sunt datorate să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență și eficacitate a folosirii resurselor;
- e) principiul echilibrului, potrivit căruia nicio persoană nu se poate prevala de prevederile prezentei legi pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă care nu are legătură cu raportarea;
- f) principiul bunei-credințe, potrivit căruia este ocrotită persoana care a avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi.

MODALITĂȚI DE RAPORTARE

Potrivit cadrului legal raportarea este comunicarea de informații orală sau scrisă, cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii.

Modalitățile de raportare sunt:

- raportarea internă;
- raportarea externă.

Raportarea internă privind încălcări ale legii se realizează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente la nivelul instituției, însă avertizorul în interes public care efectuează o raportare poate opta între canalul intern de raportare și canalul extern de raportare.

Aceasta se face în scris, pe suport de hârtie/în format electronic sau prin întâlnire față în față cu persoana responsabilă, la cererea avertizorului în interes public.

Raportarea externă reprezintă comunicarea de informații orală sau scrisă referitoare la încălcări ale legii, realizată prin canalele externe de raportare reprezentate de autoritățile prevăzute în Legea nr. 361/2022.

În situația în care un avertizor în interes public raportează informații privind încălcări ale legii, cunoscând că aceste sunt nereale, aceasta constituie raportare nereală care reprezintă contravenție și se sancționează conform Legii nr. 361/2022.

CONȚINUTUL RAPORTĂRII PRIVIND ÎNCĂLCĂRI ALE LEGII

Raportarea se examinează, respectiv se soluționează, dacă aceasta cuprinde, cel puțin, următoarele:

- numele și prenumele;
- datele de contact ale avertizorului în interes public;
- contextul profesional în care au fost obținute informațiile;
- persoana vizată, dacă este cunoscută;
- descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul unei autorități, instituții publice, oricărei alte persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanei juridice de drept privat;
- probele în susținerea raportării, după caz;
- data și semnătura, după caz.

Prin excepție, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitoare la încălcări ale legii.

Persoanele care efectuează raportări privind încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul Municipiului Hunedoara și al structurilor fără personalitate juridică din subordinea Consiliului Local al municipiului Hunedoara, au posibilitatea să utilizeze fie canalele interne, fie cele externe, sau să raporteze la canalele externe după ce le-au utilizat pe cele interne, beneficiind în același timp de același standard de protecție.

CANALE INTERNE DE RAPORTARE

- e-mail la adresa info@primariahunedoara.ro (utilizând formularul orientativ)
- depunere directă la persoana desemnată din cadrul Serviciului Informații pentru Cetățeni și Relații Publice, Monitorul Oficial Local, Relația cu Mediul Asociativ, la sediul Primăriei municipiului Hunedoara, Bulevardul Libertății nr. 17, Hunedoara (doamna Bălăcescu Viola Amalia)
- comunicarea orală în fața persoanei desemnate, care va fi consemnată într-un proces verbal

Persoana desemnată din cadrul Municipiului Hunedoara are obligația de a informa avertizorul în interes public referitor la înregistrarea raportării și efectuarea de acțiuni subsecvente. Persoana desemnată menține contactul cu avertizorul în interes public, în vederea solicitării de informații suplimentare și informării, are obligația să informeze avertizorul în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, în termen de 3 luni, de la primirea raportării, precum și ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora.

Totodată, avertizorul în interes public este informat de persoana desemnată cu privire la modalitatea de soluționare a raportării interne.

CANALE EXTERNE DE RAPORTARE

- autoritățile și instituțiile publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență;
- alte autorități și instituții publice cărora Agenția Națională de Integritate le transmite raportările spre competență soluționare;
- Agenția Națională de Integritate;
- Online, pe Platforma Avertizori <https://integritate.eu/>;
- prin e-mail la adresa avertizari@integritate.eu ;
- telefonic la numărul 0372.069.869 selectând tastele 1 (Selectare lb. română), 0 (Acord înregistrare conversație), 3 (Direcția Avertizori în interes public). Conversațiile vor fi înregistrate automat;
- Prin intermediul serviciilor poștale la adresa ANI din Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 15, cod poștal 010661, Sector 1, București - România - În atenția Direcției Avertizori în interes public;
- Personal, prin prezența la sediul ANI (cu programare prealabilă efectuată la adresa de email avertizari@integritate.eu).

Agencia Națională pentru Integritate asigură consilierea și informarea în legătură cu măsurile de protecție, cu drepturile, procedurile și măsurile reparatorii aplicabile. Agenția oferă avertizorilor în interes public asistență în legătură cu protecția acestora împotriva represaliilor în fața oricărei autorități.

Persoanele care intenționează să efectueze o raportare pot solicita Agenției Naționale de Integritate consiliere confidențială cu privire la procedura de raportare, de examinare și de soluționare a raportării prin următoarele modalități:

- Prin e-mail la adresa consiliere@integritate.eu;
- Telefonice, la numărul 0372.069.869 selectând tastele 1 (Selectare lb. română), 0 (Acord înregistrare conversație), 3 (Direcția Avertizori în interes public). Conversațiile vor fi înregistrate automat;
- Prin intermediul serviciilor poștale la adresa ANI din Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 15, cod poștal 010661, Sector 1, București - România - În atenția Direcției Avertizori în interes public;
- Personal, prin prezența la sediul ANI (cu programare prealabilă efectuată la adresa de email consiliere@integritate.eu).

Agencia Națională de Integritate va oferi consiliere persoanelor interesate de luni până vineri, în intervalul orar 8.30-16.30.

CONFIDENȚIALITATE RAPORTĂRII

În conformitate cu prevederile legale la nivelul Municipiului Hunedoara persoana desemnată cu primirea raportării, precum și persoanele implicate în soluționarea acesteia, au obligația de a nu dezvălui identitatea avertizorului în interes public și nici informații care ar putea permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, excepție făcând situația în care există acordul expres al acestuia.

De asemenea, identitatea avertizorului de integritate sau orice altă informație furnizată de acesta poate fi divulgată numai în cazul în care există o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de dispozițiile legale, caz în care persoana este informată anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor dezvăluirii datelor confidențiale în cauză. Obligația nu există în cazul în care informarea ar periclita investigațiile și procedurile judiciare.

La nivelul instituției obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea ajunge din eroare la o altă persoană sau compartiment din cadrul instituției, alta decât persoana desemnată, raportarea înaintându-se de îndată, persoanei desemnate.

Însă dacă în contextul unei divulgări publice, avertizorul în interes public a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa, atunci obligativitatea de a păstra confidențialitatea nu mai există.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Avertizorul în interes public pentru a beneficia de măsuri de protecție, trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie una dintre persoanele care efectuează raportări potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și care a obținut informații referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;

b) să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;

c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică.

Totodată, și pentru a beneficia de măsurile reparatorii, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile de mai sus, precum și condiția ca represaliile să fie consecința raportării efectuate.

Conform Legii nr. 361/2022, este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, astfel că, fiecare instituție are obligația de a asigura la nivelul său implementarea dispozițiilor legale.

La cererea avertizorului în interes public cercetat disciplinar, în termen de maximum un an de la data raportării, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.